

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő száma a levelek és egyéb irásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle házban) is átvételnök.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Égész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbban számított. — Bélyegdíj minden beiktatásért 50 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot körjük pönteken délig beküldeni.

VIII. évfolyam

Vasárnap 1899. évi november 5-én.

45. szám.

A magyar művészet hódításai a nemzetiségi kérdésben.

Versecz 1899 nov. 2.

A nemzetiségi kérdés megoldásának minden lehetséges eszközéről beszélnek és írnak.

De csak egy megoldás létezik: az egységes magyar állam ezeréves, hazafias eszméjének korlátlan uralma. Ezt az uralmat meg kell szilárdítani nemcsak a törvényekben, hanem a szokásokban és az összes nemzetiségek népkedélyében is.

A magyar művészet különösen a magyar zene és a magyar színház, mint egyáltalán a magyar művészet közönsége, már már hosszú évek óta nagy erkölcsi hódításokat tett, úgy benn az országban, mint a külföldön. Ez egy igazi szellemi nagyhatalom, a mely a művészetnek népkedély, lélekemelő és a szépnak győzelme által kiengesztelő befolyását gyakorolja mindenkor.

A legnagyobb nemzetek népéletében is közreműködött a nemzetiségi kérdés megoldásában a művészetnek ez a szellemi nagyhatalma.

Magyarországban is még mindig jobban érvényre kell juttatni a legmagasabb nemzeti és állami érdekek hazafias szolgálatában a művészet nemesítő hatalmát. Francia — és Németországban a művészek és költők nagy szellemi hadserege, a néplélek erkölcsi meghódításával és nemesítésével készítette elő és szervezte az egységes nemzeti állam hazafias eszméjének diadalát.

A magyar művészet kezdettől fogva feláldozta magát ezért az eszményi célért s még ahhoz is járult, hogy az alkotmány visszaállítása után a hazai művészet számára saját tűzhelyet lehetett szerezni, s most már nincs arra szorulva, hogy vagy a számkivetés keserű kenyereiből éljen egy exotikus furesaság maskararuhájában, vagy a mi gyakran még rosszabb, a saját hazájában saját otthon nélkül szüntelen vándorló cigányéletet éljen. Emlékeztetni kell erre, mert az emlékeztetésben sürgősen megszívlelendő tanulságok vannak a közönség számára is; tanulságok, melyeket különösen újabb időben elhanyagoltak s nem méltattak tiszteletre.

A hazafias érzék nevelése, a nemzet szellemi gazdagságának, a megbecsülhetetlen eszményi javaknak megszerzése és szaporítása érdekében mint a világ minden államában, Magyarországon is három halhatatlan, folyton újra megújuló erejű hatalmi tényező működik; iskola, egyház és művészet. A mint az iskola és az egyház a magyar állam újra születéséért és a hazaszeretet neveléséért tett, arra nézve az elbeszélő tisztet átengedjük az utolsó 30 esztendő történetének.

A magyar művészetnek ép úgy, mint az iskola és az egyháznak hazafias, igazán válaszos szolgái, már a legszomorubb multban küzdött és dolgozott a nemzet eszményi becsúgyáért és hazafias céljaiért. A kötelességről való megelégedés lenne tehát, ha nem ismernők el a magyar művészet mai

víványait, hazafias érdemeit, valamint nem nélkülözhető feladatát a különféle nemzetiségeknek, egy egységes, magyar állampolgárságban leendő egybeolvasztásánál. Ennek igazságát nem szabad elhallgatni, habár nem kellemes is azoknak, a kik e tekintetben nem teljesítették kötelességüket.

A mostani nemzedék egy része a legnagyobb mértékben hálátlan, mert a magyar művészet tagadhatlan vívmányait már egészen maguktól értendőknek tartja. Ennek aztán következménye, hogy pl. a magyar vidéki közönség egy része, mely a fővárost látogatja, a magyar műintézeteket elhanyagolja s ezzel nem csak a vidéki közönség látogatására is utalt színházaknak is okoz kárt, hanem közvetve a vidéki városok művészeti életének is. Ennek pedig főoka azoknak a művészeti prostitúció és magyarelles hazátlan színházi szélhámosok, számos torzszülötteinek pestises elterjedésében keresendő, melyeknek udvariasságból vagy gondatlanságból az »Orpheum« hazug elnevezést adják. Szinte megsértő az a művészet eszméjének és nevének, ha az unalmas bűn eme tenyésző helyeinek látogatására, melyekben a magyar művészetből oly keveset lehet találni, állítólagos műelvezetről szóló tolatkodó reklámjaival akarják a fővárosi, de különösen a vidéki közönséget csábítani.

A szellemtelen illetlenség és a hazátlan, internacionális humbug eme tingli-tangli helyiségeiben a családi élet és női becsület szentségéről megeresztett legbálgább gunyot

Tárcza.

Tragedia.

(Mutatvány a szerzőnek karácsonyra megjelenő kötetéből)

Sárdi papa, a k i színház érdekében megkopszodott igazgatója épen most fogott ebédutáni siesztájához. Nagyokat csettintett nyelvvel, (ez azt jelenti, hogy izlett a menu és jóllakott) — és mikor a szemrevaló szobacicus behozta fekete-kávéját, meg nem állhatta, hogy pirosló arezát meg ne csipkedje, noha ő nagysága, a direktorné ott ült, aludt vagy mit csinált a szomszédos szobában. (Ez meg azt jelenti, hogy öreg ember nem vén ember.) Miután felhörpinté a feketét, megtömte öblös csibukját jófajta szüzdohánnyal, beleült ócska, vedlett bőrkarszékebe és bodor füstfelleget eregetve olvasta a helyi sajtó dicséretet zengő, vagy főrmedő kritikáját. Épen egy kaeskaringsát készült káromkodni, midőn kinyílt az ajtó és szerencés jónapot kívánva huszonöt — huszonhat évesnek látszó természetes, impozáns férfi lépett be. Csupasza borotvált arca rögtön elárulta, hogy színész; de nagy, szégyes homloka, dús hajzata, szép sugárzású szemei, varázslatos megjelenése többet is mondtak.

»Mester, ön az, lehetséges ez?! Kiáltott fel Sárdi papa, és meglepetésében majdnem lenyelte csibukját.

»Igen, igen. Hát nem felejtett még el? — Persze hogy én vagyok. A jegyszédő, székhordó kulisszatolató. — Én fűtültem maguknál a szél helyett; pompásan rendeztem menyörgést. Az orozlánordítás is az én szerepem vala; — no meg néha mint nép is felléptem.

»Mester, mester! . . . Változunk mi is. Ön mellett most már szamarordítás sem lehetek, akarta jóvátenni a direktor azon hibáját, hogy egykor oly csufosan mellőzte a ragyogó tehetséget.

»De tessék helyet foglalni.«

»Köszönöm. — Nem képzeli minő szándékkal vagyok? Én vendég szereplésre jöttem.«

»Vendégszereplésre, — hozzánk!? Ide? A mi rongyos kulisszáink közé? Nemzeti Színházunk büszkesége, a művészek fejedelme: Csorna Zoltán! A felülmulhatatlan Bánk-bán, a fenséges Othello s a páratlan Hamlet! — De könyörgöm alásan mester, ne, csináljon belőlem bolondot.«

Csorna Zoltán azonban egész komolyan beszélt; sőt azt kikötötte, hogy pénteken fél akar lépni, még pedig egész új darabban, mely még soha, sehol sem adatott: a saját ötfelvonásos tragoediájában. Nosza, erre hűledezett ám igazában a jó Sárdi papa. Azt sem tudta, örüljön-e, vagy kétségbeessék? Mindenesetre kiváló szerencse, hogy ilyen világhírű művész játsza el náluk saját alkotásának főszerepét; de hol van

nak valamire való diszletek? Hol a szükséges pénz? Es végül, ma már hétfő van, hát hogy az ördögbe lehet azt kívánni, hogy csak amugy ex abrupto betanuljanak egy egész új, teljesen ismeretlen tragoediát, mely ráadásul öt hosszú felvonás?

»Kedves bátyám, csak semmi vaskalaposkodás. Fontolja meg, hogy ha én föllépek, ezek gyűlnek össze kongó pénztárában. Azonkívül kerekén kijelentem, perzentet, szerzői tantiémet vagy bármilyen néven nevezendő tiszteletdíjat el nem fogadok. No csak semmi szabódás, — én ismerem már ezt. A dekorációk miatt ne busuljon! félóra mulva megérkeznek; kibéreltem pár napra egy színházról.

Es ha meg nem sértem, fogadja el azt egy vadonat új százat rendelkezési alap gyanánt. Csak vegye el kedves igazgató úr, jó lesz az nem lehet tudni, mire kell.« Nagy nógatás után végre, de látható örömmel zsebregyúrta az érdeműs direktor a felajánlott összeget és becsület-szavára fogadta, hogy péntek estére remekül fogják tudni a darabot.

»Ismeri ön Molykúti polgármestert?« Kérdé Csorna, minden átmenet nélkül, csak úgy hirtelen.

»Hogy ismerem-e? Meghiszem azt. Olyan jóban vagyunk, — hogy leányának, — a kit szombaton délelőtt vezet oltár elé Radványi főispán úr ő méltósága — lakodalmára hivatalos

odást, legostobább viczelődés által veszedelmes kárt okoznak — közvetlen is, közvetve is — a tisztességes magyar érzésnek, a népkedély művészi, eszményi ápolásának. Egyetlen egy kultur-nemzetnek sem lehet tulajdonítani ezeknek a tingli-tangliméreg lebujoknak a romlott jargon-ját. A legbutább és legszemtelenebb tréfák undok komlás borával, a magyar és más kultur nyelvek szépségének kigunyolásával üznek ott csereberét egy erőszakkal elrontott dialektus, rut karrikaturáját dukmálják a magyar közönségre.

Megsértése ez a hazafias, magyaros türelemnek, a mely a Szent István jogára alatt élő összes nemzetiségeket egy egységes, oszthatlan magyar honpolgársággá akarja egyesíteni. Angliában és Németországban már annyira haladt ezeknek az ugynevezett orpheumoknak a megismerése, hogy azokat a semmittevők, ostobák és sikkasztók törzshelyének nevezik.

A köznévelmény hatalmának kellene érvényesülni egy védelmi akció céljából a magyar műintézetek javára és a társadalmi erkölcsök és művészeti élet ezen üzletszerű meghamisításának elhárítása végett és pedig nemcsak a fővárosban, hanem a vidéki városokban is.

Dr.

NAPI HIREK.

Mindszentek napja. E két szerdáján a katólikus egyház Mindszentek napját ülte meg. Ez az ünnep, mely a kereszténység egyik sarkalatos hitágazatát: a szentek egységét dicsőíti, a hetedik századból ered s azóta általános lett az egész földön. Régente Agrippa római császár, azoknak a bálványisteneknek, a melyeknek nem volt külön templomuk, Rómában egy óriási templomot építtetett és azt Pantheonnak nevezte el. Ezt a templomot IV. Bonifác pápa keresztény egyházzá alakította át és a római temetőben nyugvó vértanuk tetemeivel felgazdagítván, 610-ben a Szűz Mária és minden szent vértanú tiszteletére szentelte fel. Mindszentek napja ekkor csakis Rómában volt még ünnep. De egy század múlva már a többi nagyobb városok is elkezdtek ünnepelni. Nehogy azonban csak részleges legyen ez a szentek iránt megnyilvánulni tisztelet, azért a kilencedik század kezdetén IV. Gergely pápa az egész föld kerekességére elrendelte, hogy november első napján minden egyházban Mindszentek napját ünnepi fényvel ünnepeljék meg. S azóta nemcsak az ég dicsőült szentjeit, de meghalt fiait is kegyeleti ünnepnappal tiszteli meg az egyház éven-

vagyok. — Mert megbecsülik ám itt az igaz művészetet. — Mester, ön elsápadt?

»Nem én. — De tudja mit? Tegyen nekem egy szívességet.«

»Akár szívat is.«

»Vigye keresztül, hogy pénteken este családjával, és a völégényekkel együtt a színházba jöjjön Mélykúti.«

»Bajos, bajos. Hm . . . nem megy. A menyegző előtti estén nagyon el van foglalva a lányos ház; a völégény pedig korán a csirkével tér aludni, hogy erőt gyűjtsön. Másnap, illetőleg más éjszaka úgy is kevés ideje lesz aludni — próbált viccelni az öreg, de még mindig nem vén direktor! látván azonban, hogy szavai kellemetlen hatást idéztek elő, nagy zavarba jött és legalább is háromszor gombolta ki és be kopott kabátját.

»Jó öreg bácsi, én szerettem Sárdi papám — törte meg végre a kínos csendet Csorna — »szedje össze minden tudományát és furlangját. Ha ők nem lesznek jelen: gavallér szavamra mondom, hogy nem játszom. Nem lesz nehéz a diszpáholyt tisztelethely gyanánt felajánlania. — Nos?«

»Meg lesz.«

»Es még azt akarom mondani, hogy innen, a színházi épületből csak előadásom után fogok kilépni. — Podgyászatot már ide rendeltem. Az Ön vendége lesz.«

»Az én vendégem! Mily öröm, minő megtiszteltetés! No, tebbe, vajba fogjuk fűroszteni!

kint. S ezért követi Minlszentek napját a halottak napja, a melynek estéjén kigyuladnak a temetők sirlámpái és jelképezik, hogy a föld vándorai szívében még mindig él a halottak iránt érzett szeretet. — E napot szokott vallásossággal és kegyelettel ünnepelte még városunk közönsége. Szép fekvésű róm.-kath. temetőnkben a sírok igen szépen fel voltak díszítve, s nagy közönség zárándokolt szeretteinek sírhalmához.

Reformáció emlékünnepely tartatik ma vasárnap a helybeli evang. imaházban azon alkalomból, hogy ez időtájban (okt. 31.) tüzte ki 382 esztendővel ez előtt Luther Márton ágostonrendi barát a vittenbergi vártemplom ajtajára híres 95 tételét. E napot minden évben kegyelettel üli meg a protestáns anyaszentegyház. A mai ünnepélyen 10 órakor német és 11 órakor magyar egyházi beszédet tart tisztelendő Greszler Gyula evang. lelkész.

Személyi hírek. Erdély Sándor volt igazságügyminiszter vejének Pálffy Elemér főispánunk látogatására városunkba érkezett. — A múlt napokban városunkban időzött (Garai szállodában) Porchia Lajos stájerországi herceg is, és innen indult vadászatra.

Csillaghulás. Götze István magy. kir. honvéd főhadnagy, tisztikarunk egyik rokonszenes tagja november elsőjén századossá, Hanák Sebestyén magy. kir. állami mentelepünk-nél pedig hadnaggyá lépett elő. Gratulálunk!

Szabolcska Mihály gyásza. Súlyos csapás érte Szabolcska Mihályt, Temesvár és Versecz reform. híveinek poéta lelképásztorát. Múlt vasárnap délelőtt, mikor Szabolcska épp a szöszökre akart lépni, hogy a reformáció emlékünnepején megtartsa alkalmi beszédét, az egyházi egy sürgős táviratot kézbesített neki, a melyben ez állt: Édes atyánk ma éjjel meghalt. Gyere azonnal Gábor. Az öcsésének sürgönye volt édes atyjuk haláláról. A jelen volt nagy közönség pedig, mely nem tudott a sürgönyről, álmélkodással gondolkodott a fölött, hogy miért és hogyan prédikálhat a lelképásztoruk könnyes szemekkel örömteljes, diadalmas eszméről.

A törvényszéket kérő verseczi deputáció a jövő héten szándékozik felmenni Budapestre. Herezeg Ferencz orsz. gyűlt. képviselőnk levelet intézett a bizottsághoz, melyben esatlakozását biztosítja, s igéri, hogy minden befolyását érvényesíteni fogja, hogy Versecz polgárságának jogos kívánsága teljesedésbe menjen.

Közgyűlések. Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését f. hó 11-én szombaton, a közigazgatási bizottság pedig 15-én, szerdán fogja megtartani.

Honvédujonzok esküje. Az október hó elején bevonult honvéd ujonzok eskületétele szokott katonai parádával f. hó 1-én szerdán ment végbe a honvédlaktanyában. Az ünnepélyen megjelent a helybeli honvédtisztikar. Majd az ünnepélyes eskümentőt mondták fel az

meglátja, olyan jól fogja magát minálunk érezni hogy no. Lesz gondom rá, — hogy ne legyen ily sápadt, szomorú, hanem piros, mint a rózsák és vidám, mint én. Anyjuk!« Rohant a másik szobába Sárdi papa; csak most jutott eszébe, hogy felesége is van, és sietett hírvil vinni neki a lehető legkedvesebb újságot.

Egy óra múlva már alaposan nekiláttak. Megtartatván az olvasó-próba, ötven botot ígért az igazgató annak a semmirekellő lusta fráternek vagy dalnőnek, a ki holnap reggelre úgy nem tudja szerepét, mint a miatyánkot. — Estére már óriási színi-jelentések ragasztattak a sarkokra, melyeken rengeteg betűk hirdették, hogy Csorna Zoltán, a hírneves művész, nemzeti színházunk ragyogó esillaga, a tüneményes Macbeth, Bánk-ban etcetera ekkor fellép saját szomorujátékában, a melynek címe: »A sziv tragédiája.«

Noha hallatlanul borsos helyáratat irt ki a becsületes Sárdi papa, mégis már esütörtökön délután kifüggeszthető a külön e czélra most először csináltott tablőskát, mely vidéki színházakban ritkább a fehér hollónál, — a melyen ékesen cifrázott aranyos betűkkel e mosolyó szavak tündökölték:

Minden jegy elfogyott.

Tündéri fényözönben uszák a feldíszített nőzötér: de legfőbb ékessége a sok festői öltözékű hölgy és elegáns uriember, kik egészen betöltik a földszinti helyeket és páholyokat. Rogyásig a karzat; folyik a birkózás a diák-erkélyen. Sárdi

ujonzok, a kikhez aztán Hunke százados zászlóaljparancsnok beszédet tartott magyar nyelven, a melyben őket a haza, király iránti hűségére és katonai kötelemük buzgó teljesítésére buzdította. Ugyanezt megmagyarázták az idegenajku legénységnek német, román és szerb nyelven.

Tanulságos statisztika. Sok beszéd tárgyát képezi régóta városunk intelligens lakosságának körében, hogy városunk törvényhatósági bizottsági tagjai között az értelmiség alig van képviselve, s nagyjára oly egyének, különösen a választott városatyák, kik a város lakosságának kevésbbé művelt, iskolázatlan elméiből kerülnek ki. A matematika nem esalhat; — kimutatjuk tehát ez alkalommal százalékok szerint, hogy mily kategoriába esnek a városatyák, s az alábbiakból könnyű levonni a következtetéseket. Választott városi képviselő van Verseczen 43. Ezek közül az értelmiséghez tartozik 6 egyén (Dr. Adelmayer, Dr. Hadzsi, Dr. Hije, Dr. Markovics, Dr. Miletits, Raies), tehát 13.8% (Érdekes, hogy az értelmiség legnagyobb része a szerb testvérekre esik, magyar, német elem csak 4.6%). — Iparos és kereskedő van 20.8% (Dragits, Enzmann, Gettmann, Kitzinger, Petrovits, Popovits, Pressinger, Rancsin, Rottler). A választott képviselők 64.1%-a az ekonomusok, az ugynevezett földművelő képviselők közül kerül ki. A 43 virilista közt az értelmiség 30% (Bucöz, Dr. Demetrovics, Grenesárszky, Dr. Haag, Herezog, Dr. König, Mallusehev, Müller, Osztoits, Radák, Dr. Seemayer, Spatáriu, Zmejánovits); — kereskedő és iparos 59.1%, a többi magánzó és birtokos. — A virilista és választott képviselők közt az értelmiség csak 24%; iparosok és kereskedők 41.1%. Az összes törv. hat. biz. tagok közé tartozik még 15 szavazatképes hivatalnok.

A katonatisztek fizetésjavítása. A közös hadsereg és a honvédség alantás tisztjei, a hadnagyok és főhadnagyok, mindeddig havonként tíz forintnyi szolgálati pótdíjat kaptak. Ezt az összeget a hadügyi kormány néhány évvel ezelőtt éppen a gyöngye fizetési viszonyokra való tekintettel szavaztatta meg számukra. Most, hogy a katonatisztek fizetését fölemelik, bécsi jelentés szerint valószínűleg be fogják szüntetni ezt a szolgálati pótdíjat. E szerint a hadnagyok évi jövedelme a fizetésemelés után nem évi 230, hanem csak 110 forinttal, a főhadnagyoké pedig nem évi 500, hanem csak évi 380 forinttal növekedik, mert eddig az alapfizetésük mellett megvolt a 120 forint szolgálati pótdíj. A tisztikarban tehát az alantás tiszteknek kedvez legkevésbé a fizetésemelés, a mi természetes is, mert ezekben a rangfokozatokban aránylag a leggyorsabb az előléptetés.

Vasárnap és a hivatalos órák. A nélkül, hogy valaki túlságosan vallásos, bigott lenne, lelki szükségét érzi annak, hogy legalább hetenként egyszer elmehessen az istenházba. Ezt meg is teheti mindenki, csak a hivatalnok urak

papa pedig esillogó szemekkel jár alá s föl a színpadon, mely esodaszép kertét ábrázol. Jelt ad a karmesternek, és a zenekar édes-bus synphóniát kezd játszani, miközben a vasfüggöny méltóságosan fölemelkedik. Ideges élenkség uralodik a kulisszák mögött és előtt, — sőt uramfia! lámpaláz is mutatkozik egynehány szereplőnél. Egyszerre elhalgat a Zsivaj, a mester jött fel; szobor-szépségű, de meleg, forró érzelmű ifju képeben.

— »Nos a polgármesterék?«

— »Már a diszpáholyban ülnek.« Különböztessék kinézni, — felel az igazgató. — A függöny kis kerek nyílásán kitekint Csorna; elsápad, és mely sohajtás tör ki kebeléből, midőn meglátja Bellát vígan eseevege völégényével. Be másként képzelte ő e viszontlátást! — Még most is olyan szép; az a hullámos fekete haj a mélytűző bogárszemek, — a pompás termet! Ah, és elgondolni, hogy holnap ilyenkor . . . De annak nem szabad megtörténni, gondolja a művész, és felkéri a drámai hősnőt, hogy jöjjön, kezdjék a jelentést. »Istenem, még csak ma adj erőt — sóhajt — úgy akarok játszani, hogy az ördögök is sirjanak!«

Elhalgat a zene; berreg a villamos csengő, a függöny föllebben.

Csend lesz, mint a templomban.

Minő darab! Mily művészet! Szerelmesétől bucsuzik a szerelmes, Mennyi tenger bánat; mely keserű könnyek . . .

Az ifju nem akarja elhinni, hogy kedvese hű marad, ki esküdik neki, sirva borul reá,

nem, mivel köti a hivataluk. A volt miniszter, Baross Gábor gondoskodott a föld népéről, gondoskodott az iparos, a kereskedő osztályról, behozta a vasárnapi munkaszünetet. De már a hivatalnokokra nézve nem intézkedett, talán éppen azért, mert a kollegáival nem tudott erre nézve megegyezni. Ezért aztán a hivatalnoknak nincs még a lehetősége sem annak, hogy vasárnap elmehessen a templomba. Az ország több vármegyéjében és városában mozgalom indult meg ebben az ügyben, a bajon segitendő. Torontál megye már határozatot is hozott, mely szerint vasárnap délelőtt a tisztviselő elmaradása meg van engedve. Ezzel adatott mód, hogy a tisztviselő is táplálhassa lelke legszentebb érzelmét, a vallásosságot.

Lauka Gusztáv jubileumát e hó 7-én ünnepli meg Nagy-Beeskerek városa a megyei és városi tisztikarral az élén, de részt vesz benne az egész ország és pedig nem csak szellemileg, de eselekvőleg is. A jubileum alkalmából ugyanis kiadják Lauka válogatott műveit két kötetben s erre a műre tömegesen érkeznek az előfizetések a vármegyéhez. Lauka az ötvenes, hatvanas és hetvenes évek legvidámabb írója volt: harmincz éven át ő látta el a lapokat humoros tárcacikkikkel, tréfa elbeszélésekkel, s ezek közt van vagy száz, mely határozottan nagy értékű. Lauka tagja volt a Petőfi tizes társaságának. A veterán író kiténtetéseit közt első lesz a királyé, mert a kormány Laukát legelőbb kiténtetésre fölterjesztette az udvarhoz.

A vidéki hírlapírók országos szövetezete javára a helybeli újságírók, mint az előző években úgy az idén is nagyobb szabású műestélyt fognak rendezni, az előkészületek serényen folynak.

Weiser Adele váci siketnéma intézeti vezető tanítónő, ki több évig működött sikeresen városunkban, 4 koronát küldött be szerkesztőségünkhöz, hogy azt a »Kutka Mária« siremlék alaphoz csatoljuk. A szép tett nem szorul bővebb dícséretre.

Tanítógyűlés. A verseczi járás tanítói t. é. őszi gyűlésüket nov. hó 8-án délelőtt 9 órakor a közs. fiu-népiskola rajztermében tartják meg. Érdeklődők és tanügybarátokat szívesen látunk. A főnökség.

Színházi jelentés. Alól nevezett szinagazgató mely tisztelettel tudatom Versecz nagyérdemű közönségével, miszerint a rövid időre tervezett magyar színi évadot f. évi november hó 4-én a Glückmann-féle vígadó nagytermében megnyitottam. — Műsoromat klasszikai remek és következő újdonságokból állítottam össze: Operettek: »Gésagymnasium«, »Gésák«, »Nap és hold«, »Egyiptom gyöngye«, »Oroszlan vadászat«, »A bolond«, »Szulamith (Zsidó daljáték)«. — Népszínművek: »Az aranykakas«, »Fehőszakadás«, »Kurucz furlang«. — Vigjátékok: »Hálókocsik ellenőre«, »Aranyhalak«, »Mozgó fényképek«, »Utazás a válás körül«, »Vasuti baleset«, »Gyurkovits leányok«, »Nagyás hobortjai«, »40 éves kisleány«. — Színművek: »Henschel luvaros«, »Bűnös«, »Második feleség«, »Szent vagy örült«. — A társulat névsora: Bokody Antal (igazgató), apa és jellemzős. Farkas Béla, hős és szerelmes. Heltai Nándor, salon komikus, operettebfő. Ernyei János, szerelmes. Rajczányi István, nép-

hogyan bízzék benne. »Igen, ha életben maradok, — talán. De ha meghalok, — elfelejtesz, — hamar elfelejtesz.

És a míg én a nyirkos, hideg földben rohadok, s tures szemgödreim mereven bámulnak a sötét borzalomba, — addig idején a szép, ragyogó, vidám, verőfényes világon más kar ölel, más ajak csókol téged, oh te gyönyörű angyali teremtet, én mindenem! Szólj szerelmem, szép tündérem, mi lesz ha egyszer csak hallod, hogy nem élek már, és rég a földben fekszem?»

— Kiáslak tiz körmömmel a sirodából.
Szerelmes szívem éltető hatalmát:
Lelkemet adnám át egy hosszú csókban!
Menj hát, ha bírsz... Legyen a küzdés
Könnyebb tenéked, mint nekem a válás!
De ne feledd, hogy van, a ki rád gondol.
Ki érted sir, fél, remeg, imádkozik.
Menj — és hidd, hogy állhatatlan vagyok!
Én kinjaimmal magam maradok.
És szívem lassan, lassan haldoklik:
Minden csöpp vére külön halállal hal meg.
Ha már nem dobban többé ez a hü szív:
Akkor tudod majd — későn — hogy ki voltam
Tenéked!...

... És zokogva borul a zokogó ifju keblére; ezer csók után, ime eljött az utolsó. A mily édes az első: oly keserű fájdalmas ez. ... talán a legislegutolsó. Elmegyen a legény — visszapillant még egyszer, és legördül a függöny. Reng a ház a tapsvihartól.

(Vége következik.) Csuka F.

színű és operette bariton. Boda Ferencz, operette tenorista. Szilágyi Aladár, apa, operette basso-buffó. Szaloki Dezső, naturbursch, operette tenorbuffó (titkár). Langh Jenő. Ligeti Arnold, Perczel Gyula, Panyiczky Gábor, Budai Ferencz, Győri László, Csabai Andor, segédzsinészek és kardalok. — Bokodyné M. Róza, társalgó és anya. Mezei Gisella, drámai szende. Takács Mariska, naiva és énekesnő. Bánfalviné, komika. Bánfalvi Etelka, naiva. Heltainé, anya és hős. Reviczky Etelka, Bándi Róza, Jászai Mariska, népszínmű és operette primadonnák. Szilágyiné, Lánghné, Váradi Mariska, Kovács Lidi, Kéllai Hermina, Mészáros Irma, segédzsinésznők és kardalok. Rajcsányiné, sugó. Bokody Mariska, Bokody Margit, gyermekszereplők. Pécsi Mari pénztáros. — Németh Ignác, karnagy, 10 tagu zenekar. — A agyérdemű közönség hazafias pártfogásába ajánlom színházunkat. Mely tisztelettel Bokody Antal, a délvidéki színházak igazgatója. — Bokodyék tegnapelőtt fejezték be működésüket Fehértemplomban, midőn búcsuelőadásul »Szulamith«-ot adták. Tegnap már itt kezdtek meg a sesont a »Két Rantsau«-val. A fehértemplomi intelligens közönség teljesen meg volt elégedve a tésulattal, csak jót és dícséretet hallani róluk. Bérelni még folytonosan lehet Szalóki színházi titkárnál, különben a béreltő jegyzést a Kirchner-féle könyvkereskedésben is lehet eszközölni.

A jövő heti műsor a következő leend:

Ma vasárnap: »Fehő Klári«, népszínmű.
Hétfőn: »Hálókocsik ellenőre«, vigjáték.
Kedden: »Szulamith«, zsidó daljáték.
Szerdán: »Váljunk el«, francia vigjáték.
Csütörtökön: »Gésagymnasium«, operette.
Pénteken: Zónaelőadás.

Háziaszonyaink panasza. Régióta hangzik az a panasz, hogy az ugynevezett cigánykocfik és elárúsítók a vidékről nagy számban behozott mindenféle szárnyas állatok elárúsítóit jöformán még a vámnál, vagy esetleg kipakolásnál rögtön megrohánják, potom áron megveszik a baromfit és házról házra járva drága pénzen sózzák a háziaszonyok nyakára. Ezek a barbár másod elárúsítók oly kegyetlenül bánnak ezen állatokkal (lábuknál fogva összekötözik ily állapotban szepelik napokig), hogy sok közülök lábra sem tud többé állani, jelentékeny részük pedig elpusztul. Bizony ideje volna, hogy ezek az emberek megrendszabályoztatnának.

A transzvali háború folytán szünetel a munka az aranybányákban s így kevesebb a pénz, az élet pedig folyten nehezebb, terhessebb. Nálunk az osztálysorsjáték sok pénzt hoz forgalomba és sok ember nemcsak a maga, hanem egész családja életét megszabadította a nyomortól egy nagyobb nyeresemény által. Már többször említettük is, hogy a szerencse sokaknak jövőjét megváltoztatta. Amint értesültünk, egy budapesti bankház eddig több mint két millió koronát fizetett ki megbízóinak 100,000, 90, 80, 30 ezer koronás nyereseményekben. A most kezdődő osztálysorsjátéknál olvasóink figyelmébe ajánljuk ezen ezeget, mely szerencsésjénel, szoliditágánál és megbízhatóságánál fogva amugy is nagy bizalomnak örvend. Ez a cég Török A. és Társa bankháza Budapesten, mely a beérkező megbízásokat pontosan gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályú sorsjegyek árai 1/1 sorsjegy 6 forint, 1/2 sorsjegy 3 forint, 1/4 sorsjegy 1 irt. 50 kr., 1/8 sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa budapesti bankházát, Váci körút 4/a, legmelegebben ajánljuk.

A testi bajok, betegségek, különösen az őszi nedves, hideg időjárásal lépnek fel meghűlések következtében. Ezek gyors ellensúlyozására szükséges, hogy gondoskodjunk minden család oly háziszerről, mely e bajok enyhítését, gyógyítás eredményezi. Ilyen, valósgos házi álbat képező, elismert rendkívül jó hatásu szer a **Brázay Kálmán sósborszesze**, melynek használató sok ezer bizonylat szerint gyors enyhülést és gyógyulást eredményez meghűlések esetében. Nátha, fejfájás, csusz és közvény ellen bedörzsölés fül vagy fogszakgatásnál vattára öntve bedugás, szemkatarusnál a szemhéj bedörzsölése és vízzel keverve a szembe ssöpegtetése által köztudomás élesismerés szerint rendkívül gyors és jó hatása van. — **Brázay Kálmán sósborszeszt** más készítményektől az üvegen látható czimkéről lehet megkülönböztetni, melyen Arázay Kálmán, Muzaunkörút 23 sz. a házának képe, s a 19. és 20. védjegy szám van feltüntetve.

Nyiltér.

Selyem damaszt

75 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postaber és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek,**
Henneberg G. selyemgyáral (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbelyeg ragasztandó.

Szerkesztői Levelezés.

B. L. Nagy-Beeskerek. Az epistolát megkaptuk. Két tárczát utnak indítottunk. A könyv készül. Annak idejében küldünk t. példányt. Üdvözlét!

Búcsúszó.

Verseczről való eltávozásom alkalmából körülményeim megátoltak abban, hogy mindazon barátom, ismerősöm és jó akaróimtól, kik hosszabb helybeli működésem alatt barátságuk és jó indrlatuk jeleivel elhalmaztak, külön külön személyesen is búcsút vegyek. Megteszem ezt ez alkalómmal és e helyen azon kérelemmel hogy beceses jó indulatukban ezentul is megtartani sziveskedjenek.

Versecz 1899 nov. 2-án.

Gabányi János
dettai fűszolgabíró.

11060. szám. — 1899.

Hirdetmény.

Versecz város tanácsának 1900 évi szükségletei irószerék és gyergyában a következő:

- 15 rízma (1000 iv) miniszteri papiros
- 30 » » Fehér irodai »
- 30 » » kék fogalmazó »
- 30 » » szürke »
- 50 tuczat fekete iron (Hardtmuth-féle)
- 25 » vörös-kék iron »
- 30 » tollszár »
- 2 » gombolyak (a 8 meter selyem authenticum)
- 100 dobos különféleíróttól
- 10 kgr. pecsétviasz
- 5 » vastag csomagoló spárga
- 3 » vékonyabb »
- 2 » vékony fehér és színes »
- 120 liter antracén tinta üvegekben (Müller-féle)
- 25 drb irodai tollkés
- 120 font (560 gramm) stearin gyertya
- 25 doboz (100 drb) sotya
- 6 liter folyékony arac gummi
- 2 rízma (a 100 iv) ílato papiros.

Ezen tárgyak szállítása czéljából f. é. november hó 20-án délelőtti 9 órakor a városi gazdaszati hivatalban nyilvános árlejtés fog tartatni.

A szükségelt tárgyak a gazdaszati hivatalban elfekvő minták szerint szállítandók.

Az ajánlattevők kötelezetnek a 800 frtnyi kikiáltási árak 10%-át készpénzben avagy óvadékképes értékpapirokban még az árlejtés megkezdése előtt az árlejtés vezetésével megbízott közeg kezéhez bánatpénzként letenni.

Az előirt bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok a szóbeli tárgyalás megkezdéséig a polgármesteri hivatalnál nyujtandók be.

Utőajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Az árlejtési feltételek a gazdaszati hivatalnál a hivatalos órák alatt tekinthetők be.

Versecz város tanácsának 1899. évi október 28-án tartott üléséből.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

BRAZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR
Használati utasítás minden üvegehez mellékelve van.

Világhírű, rendkívül jó hatásu háziszser bedörzsölés által, meghűlések esetében: **csusz, közvény és fűlszakgatásnál, hurutos szembajoknál, toroklobnál, differitisznél, fogfájásnál migrain, hajhullás és lábizzadás ellen Gyúrgyógymódra** (massage) orvosi tekintélyek által ajánlott kiváló szer. **Használati utasítás**, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása e szernek részletesen le van írva, minden üvegehez mellékelve van.

Gyártási hely Budapest.

Kapható minden fűszerkereskedésében és gyógyszerárban Számos elismerő levél a világ minden részéből.

Mariazelli Gyomor- és májbetegségek

nagyserűen működik a Gyomor minden betegségénél

egy régi, kipróbált nélkülözhetetlen házi és népgyógyszer

az étvágytalanság, gyomorgyengeség, nehéz lélegzetvétel, savanyu büfögés, kolika, gyomorégés, tulságos nyálkaelválasztás, sárgaság, undorhánnyás, görcsök és szorulás ellen.

Főfájásnál, a gyomor megterhelésénél (étellel, itallal) gilisztá és májbetegségnél kipróbált gyógyszer. Ezen felettebbi betegségeknél a Mariazelli cseppeket évek óta sikerrel használják, melyről sok száz bizonyítvány kezeskedik. Egy üveg ára használati utasítással 40 kr. Duplaüveg, 70 kr. központi raktár

Főfájásnál, a gyomor megterhelésénél (étellel, itallal) gilisztá és májbetegségnél kipróbált gyógyszer. Ezen felettebbi betegségeknél a Mariazelli cseppeket évek óta sikerrel használják, melyről sok száz bizonyítvány kezeskedik. Egy üveg ára használati utasítással 40 kr. Duplaüveg, 70 kr. központi raktár

Brady Károly, gyógyszerész a Magyar Királyihoz **Wien, I. Fleischmarkt 1**

Kapható minden gyógyszerárban.

Fő **Török József**, gyógytárában **Budapest** raktár: **VI. Királyutca 12 sz.**

6398 sz. — 1899 tkvi.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szöllösy István fehértemplomi ügyvéd által képviselt Negru Branka varadiai lakos javára Vuja Miklos varadiai és Turku Elesa greováci lakos elleni végrehajtási ügyben 57 frt. 60 kr. továbbá 10 frt 90 kr. valamint jelenleg 7 frt. 65 krban megállapított költség továbbá a varadiai 161 sz. tjkvben irt ingatlanra nézve csatlakozást nyert oraviczi takarékpénztár javára 57 frt 75 kr. tőke és jár. végül csatlakozást nyert Dr. König Armin verseczi lakos javára 199 frt 60 kr tőke és jár. kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Varadia község 161 sz. tjkvben irt 1/2 részben Miklos 1/2 részben pedig Vuja férj. Velics Natania tulajdonát képező A I 9504 (13411-13412) 1776 (8367/4-8368/4) (9260-9261) és 12926 számú ingatlanból Vuja Miklos megillető 1/2-ed rész 480 frtban, — továbbá az ugyanazok nevében álló A + 10042 hr. sz. ingatlan az 1881. LX. t.-cz. 156 §-a alapján egészen 29 frtban, a + 11462 hr. sz. ingatlan a hivatolt t.-czikk alapján egészen 24 frtban a + (10876-10879) hr. számú ingatlanból Vuja Miklos megillető 1/2-ed rész 167 frtban az A + (12652-12653) hr. sz. ingatlan az 1881. LX. t.-cz. 156 §-a alkalmazásával egészen 78 frtban végül a varadiai 2167 sz. tjkvben irt 11411 hr. sz. ingatlan 23 frtban megállapított kikiáltási árban 1899 évi november hó 17-én délelőtt 10 órakor Varadián a község előjáróság irodájában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.
2. Árverezni kívánok bánatpénzül tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 48 frt 2 frt 90 krt. 2 frt 40 kr 16 frt 70 krt. 7 frt 30 krt és 2 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881 t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881 november 1-én 3333 sz. a kelt J. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órak alatt a kir. bíróság tkvi irodájában és a közs. előjáróságnál megtekinthetők.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatóságnál.

Verseczen, 1899 évi augusztus hó 13-án.

Trucza, kir. aljbíró.

7498 sz. — 1899. tkvi.

Árverési hirdetés és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Popovics Miklos verseczi ügyvéd által képviselt Borka Lázár kustélyi lakos javára Atega férj. Kugya Kata'in kustélyi lakosnó elleni végrehajtási ügyben 30 frt. és 10 frt 90 kr összesen tehát 40 frt 90 krajczár eddigi és jelenleg 6 frt 65 krban megállapított költség kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Kustely község 2636 sz. tjkvben irt A I (5402-5404) hr. sz. ingatlan 701 frtban, továbbá az A. + 3140 hr. sz. ingatlan 24 frtban végül az A + 3143 hr. sz. ingatlan 12 frtban megállapított kikiáltási árban 1899 évi december hó 12-én délelőtt 9 órakor Kustélyon a község előjáróság irodájában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.
2. Árverezni kívánok bánatpénzül tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 70 frt 10 kr 2 frt 40 kr és 1 forint. 20 krajczárt, készpénzben vagy az 1881. LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. számú kelt J. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben es pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15

nap alatt, a 2 ikat és 3-ikat pedig ugyanazon naptól számított 30 illetőleg 45 nap a'att, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény mellett az 1881. évi november 3-án 39125 sz. szabályrendeletben előirt módon a verseczi m. kir. adó, mint letéti pénztárnál fizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napján tűzkr ellen biztosítani.

5. Az árverés jogerőre emelkedése után minden esetre azonban csak az árverés napjától számított 15 nap elteltével a mennyiben) utólatot a'án az 1881. LX. t.-cz. 187. §-a értelmében senki sem ad) vevő az ingatlan birtokába lépés és vételi bizonyítványt kap.

Az ingatlan terhelő s az árverés napját követőleg esedékes adókat s hasonló természetű közhatalmokat vevő leendő köteles viselni.

A megvett ingatlan hasznai és terhei vevőt a sikeres árverés napjától fogva illetik meg.

6. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatai teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból elrendeltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, s megvett ingatlan az érdekeltek felek bármelyikének kérelmére, az 1881. LX. t. cz. 185. § a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá bocsátatni csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alól is eladatni fog.

A vevő azon esetben, ha az ingatlan a korábbi vételárnál olcsóbban eladatnék, a régiebb és újabb vételár közti különbözetet megtéríteni tartozik, ellenben a vételári többlet őt nem illetendí.

A kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

Verseczen, 1899. évi szeptember hó 20-ik napján.

Trucza, kir. aljbíró.

Hirdetmény.

Ö. es. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme **közhasznu és jótékonycélokra** fog fordítatni

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365000 koronára rugnak** és pedig:

1 főnyeremény — 150.000 korona	10 nyeremény — a 1.000 korona
1 „ — 50.000 „	20 „ — a 500 „
1 „ — 20.000 „	50 „ — a 100 „
1 „ — 10.000 „	100 „ — a 50 „
2 nyeremény — a 5.000 „	1000 „ — a 20 „
5 „ — a 2.000 „	6500 „ — a 10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul **1899 évi december 30-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX. Csepelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közegnél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Ha őszül a haja

használja a

Zoltán-féle Hair-Regenerátort

mely **nem hajfestő**, de oly vegyi hatású szer, mely rövid ideig való használat után a **baj eredeti színét adja vissza.**

Ára üvegenként 1 frt. egyedül

Zoltán Béla, udvari szállító

gyógyszertárában

Budapest, V., Hold- és Nagykorona-utca sarkán.

1 frt. 30 kr. előleges beküldésével bérmentve.